

MATKUSTAJAN, HÄNEN KÄSIMATKATAVARANSA JA LENTOASEMALLA MUUTOIN OLESKELEVAN HENKILÖN TURVAVALVONTA

Ilmailulaitos on päättänyt turvatarkastuksista lentoliikenteessä 22. päivänä huhtikuuta 1994 annetun lain (305/1994) 12 §:n sekä 3 päivänä maaliskuuta 1995 annetun ilmailulain (281/1995) 2 §:n nojalla, ottaen huomioon 7 päivänä joulukuuta 1944 allekirjoitetun kansainvälisen siviili-ilmailun yleissopimuksen (SopS 11/1949) liitteen 17 määräykset ja suositukset sekä Euroopan siviili-ilmailukonferenssin (ECAC) asiakirjan nro 30 (ECAC Policy Statement in the Field of Civil Aviation Security, 9th Edition, December 2001) suositukset, sisäasiainministeriön kanssa neuvoteltuaan, seuraavaa:

1 §

Soveltamisala

Tätä päätöstä sovelletaan lentomatkustajien ja heidän käsimatkatavaroidensa sekä muutoin lentoasemalla oleskelevien henkilöiden turvavalvontaan.

2 §

Määritelmää

Tässä päätöksessä:

- 1) Kielletty esine (*Prohibited article*) tarkoittaa esinettä tai ainetta, jota voidaan käyttää lentoliikenteeseen kohdistuvaan laittomaan tekoon tai jonka kuljettamiseen ei ole asianmukaista lupaa.
- 2) Käsimatkatavara (*Cabin baggage*) tarkoittaa ilma-aluksen matkustamossa kuljetettavaa matkatavaraa.
- 3) Lentokenttäalue (*Airside*) tarkoittaa liikennealuetta sekä maastoa ja rakennuksia tai niiden osia, joihin pääsy on valvottua.
- 4) Maaliikennealue (*Landside*) tarkoittaa lentoaseman aluetta, joka ei ole lentokenttäaluetta ja johon kuuluvat kaikki yleiset tilat.
- 5) Terminaali (*Terminal*) tarkoittaa rakennusta tai rakennusryhmää, jossa kaupallisen lentoliikenteen lähtöselvitys ja matkustajien ilma-alukseen siirtyminen, rahdin ja postin käsittely sekä ilma-alukseen siirtäminen tapahtuu.
- 6) Turvavalvottu alue (*Security restricted area*) tarkoittaa lentoaseman lentokenttäalueita, joihin kulku on valvottua siviili-ilmailun turvaamiseksi. Näihin alueisiin kuuluvat yleensä muun muassa kaikki matkustajille tarkoitetut lähtöalueet tarkastuspisteiden ja ilma-aluksen välillä, asemataso, matkatavaran käsittelyalue, rahtivarastot, postikes-

kukset ja lentokenttäalueella olevat muonitus- ja siivousyritysten tilat.

3 §

Matkustajan ja käsimatkatavaran turvavalvonta

Matkustaja ja hänen käsimatkatavaranensa on turvatarkastettava ennen kuin hän voi siirtyä terminaalin turvavalvotulle alueelle. Matkustajaa voidaan pyytää todentamaan matkustusaikensa.

Matkustajan turvatarkastus suoritetaan käyttäen metallinilmaisinporotteja, käsikäyttöisiä metallinilmaisinporotteja tai käsin tunnustelemalla. Matkustaja voidaan myös haastatella.

Käsimatkatavara turvatarkastetaan käyttäen läpivalaisulaitteita, räjähdysaineilmaisinporotteja tai aukaisemalla tavara sen sisällön tutkimiseksi käsin.

Matkustajalla on aina oikeus vaatia turvatarkastuksen suorittamista käsin tunnustelemalla ja käsimatkatavaraansa kohdistuvana käsin tehtävänä tarkastuksena.

Matkustajan saa päästää terminaalin turvavalvotulle alueelle vasta sen jälkeen, kun turvatarkastuksessa on todettu, että hänellä ei ole vaatteissaan tai muutoin yllään eikä käsimatkatavaroissaan kiellettyjä esineitä tai aineita tai kun ne on häneltä ja hänen käsimatkatavaroistaan poistettu.

Tarvittaessa matkustaja ja hänen käsimatkatavaranensa voidaan turvatarkastaa uudelleen lentoaseman turvavalvotulla alueella.

Matkustaja voi palata takaisin lentoaseman maaliikennealueelle, jos tulli- tai maahantulomääräyksistä ei muuta johdu. Ennen pääsyä takaisin lentoaseman turvavalvotulle alueelle matkustaja ja hänen käsimatkatavaranensa on turvatarkastettava uudelleen.

Jos matkustaja kieltäytyy turvatarkastustoimenpiteistä tai hänen voidaan perustellusti epäillä olevan vaaraksi lentoliikenteen turvallisuudelle, matkustajaa ei saa päästää lentoaseman turvavalvotulle alueelle.

4 §

Lentoasemalla muutoin oleskelevien turvavalvonta

Lentoaseman maaliikennealueella oleskelevat henkilöt voidaan turvatarkastaa lentoliikenteen turvallisuuteen vaikuttavan erityisen syyn sitä vaatiessa. Päätöksen tällaisen turvatarkastuksen täytäntöön panosta tekee lentoaseman päällikkö tai hänen sijaisensa.

Turvatarkestus on tehtävä samalla tavalla kuin matkustajan ja hänen käsimatkatavaransa tarkastus.

Turvatarkestuksessa tarkastetaan, ettei henkilöllä ole vaatteissaan, muutoin yllään tai mukanaan kiellettyjä esineitä tai aineita. Jos tarkastuksen yhteydessä ilmenee aiheutta epäillä ilmailiikennettä vaarantavaa rikollista tekoa tai sen yritystä, henkilö on luovutettava poliisin haltuun. Jos henkilö kieltäytyy turvatarkastustoimenpiteistä, asiasta tulee ilmoittaa poliisille.

5 §

Vastuu

Lentoaseman päällikkö vastaa siitä, että turvatarkastukset tehdään turvatarkastuksista lentoliikenteessä annetun lain (305/1994) ja tämän päätöksen mukaisesti.

Lentoaseman päällikkö vastaa siitä, että turvatarkastajalla on Ilmailulaitoksen edellyttämä koulutus.

Turvatarkestuspisteissä on oltava turvatarkastuksista lentoliikenteessä annettu laki (305/1994) ja tämä päätös. Turvatarkastettavalla on oikeus saada ne luettavakseen.

Turvatarkestuksesta voi valittaa lentoaseman päällikölle, jonka tulee antaa valittajalle kirjallinen vastaus mahdollisimman pian.

6 §

Yksityiskohtaiset ohjeet

Ilmailulaitos antaa erikseen yksityiskohtaiset luottamukselliset soveltamisohjeet lentoasemalle matkustajan ja hänen käsimatkatavaransa sekä lentoasemalla muutoin oleskelevan henkilön turvatarkastuksesta.

7 §

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan 1. päivänä tammikuuta 2003.

Tämä päätös kumoaa 9. kesäkuuta 1999 annetun Ilmailulaitoksen päätöksen nro 2/1999, SEC 3, henkilöön, käsi- ja muuhun matkatavaraan lento-

asemalla kohdistuvista turvatarkastustoimenpiteistä.

Ilmailulaitoksessa Vantaalla 4. päivänä joulukuuta 2002

Pääjohtaja Mikko Talvitie